

Foto: archiv kardinála Špidlíka

Kardinál Tomáš Špidlík „Kořeny evropské kultury“

22. května v 19 h v Mahenově divadle

Jedna z předních světových duchovních osobností vystoupí na velké scéně Mahenova divadla s tématem hledání průsečíků mezi kulturou západní a východní Evropy. Pořadem provází Martin Dohnal.

V průběhu večera zazní „hudební dárek“ sólistů Janáčkovy opery kardinálu Špidlíkovi.

Přednáška kardinála Tomáše Špidlíka se bude dotýkat oblasti jeho celoživotního bádání – spirituality Východu a jejího provázání mezi světem východního křesťanství s nejvyššími duchovními a kulturními hodnotami současné západní civilizace.

NÁRODNÍ DIVADLO BRNO

ČINOHRA

126. sezona. umělecký šéf Mahenovy činohry Zdenek Plachý

Vstupenky za symbolickou cenu 50 Kč je možné zakoupit ve všech prodejných místech Národního divadla Brno.

www.ndbrno.cz • tel.: 542 158 120

Tomáš Špidlík se narodil 17. 12. 1919. Vystudoval gymnázium v Boskovicích, před válkou začal na brněnské univerzitě studovat latinu a češtinu. Po uzavření českých univerzit vstoupil do jezuitského řádu. Po první přípravě na Velehradě dostudoval teologii v Maastrichtu v Holandsku, kde byl r. 1949 vysvěcen na kněze. Rok nato odešel do Florencie a v r. 1951 se ujal funkce spirituála v české koleji Nepomucenum v Římě. Vytrval na tomto místě 37 let. Přitom však dokončil svá studia na Papežském institutu východních studií v Římě doktorátem a specializací ve spiritualitě křesťanského Východu. Od r. 1955 přednášel tento předmět na stejném institutu, na Gregoriánské univerzitě, na karmelitánském institutu Teresianum a na mnoha dalších univerzitách. Na vlnách Vatikánského rozhlasu promlouvá k posluchačům nepřetržitě již neuvěřitelných 58 let. Jeho páteční homilie (kázání věnované biblickému čtení) jsou nejsledovanějším pořadem i po roce 1989.

Kardinál Špidlík je světově proslulým a mimořádně ceněným znalcem spirituality křesťanského Východu, která má své specifické ladění a zabarvení a zdaleka se netýká pouze Ruska. Jeho dílo obsahuje enormní počet publikací, které dosáhly obrovského vzhlasu v akademickém světě, ale i mimo něj, např. Spiritualita křesťanského východu I, Spiritualita křesťanského východu - modlitba II, Živé slovo (krátké příběhy plné odkazů a citací z děl řeckých Otců), Znáš Ducha svatého? (pojetí Ducha v tradicích církve, tituly Ducha a jeho sedm darů), Cesta Ducha (duchovní cvičení, která vznikla na popud svatého otce Jana Pavla II.), Slovo a obraz (rozjímání nad sochami Otmara Olivy a nad obrazy Jana Jemelky a Marka Rupnika), Prameny světla (mnoho cenných postřehů k duchovnímu životu člověka) a další. Největší ohlas však asi měla vynikající kniha Ruská idea (1997). Peter-Hans Kolvenbach, generální představený jezuitského řádu v úvodu k francouzskému vydání Ruské ideji mj. napsal: „Evropský člověk si dnes znovu uvědomuje, že jeho evropská identita v sobě spojuje jak Západ, tak i Východ. V dnešní kultuře se nadto stále více projevuje naléhavá potřeba myšlení, které bere ohled na celek, na oživující srdce, na střed, kde se svazují pouta mezi různými kulturami a tradicemi. Tato objevující se potřeba klade čím dál větší důraz na všechno, co patří k teologicko-duchovním, mezikonfesijním a mezikonfesijním výzkumům a reflexi. Ruská idea Tomáše Špidlíka, velikého znalce spirituality křesťanského Východu, jasně ukazuje, že v srdci intelektuální kultury Ruska nacházíme vizi „osoby“, osoby jako jednoty božského a lidského, a tedy jako účasti na Boží lásce, kde nachází své plné uskutečnění. Originalita dávné křesťanské tradice se nám zde představuje v celé kráse a se zcela novou svěžestí.“

Dílo prof. Špidlíka je ovocem usilovné, několik desetiletí trvající reflexe, doprovázené bádáním, s mimořádnou citlivostí k současné kultuře. Ve svém systematicko-vědeckém díle prokázal nesmírný talent pro srozumitelné podání a pedagogickou vímavost k individuální potřebě posluchače. Tato zkušenost zajistě vyrůstá z mnohonásobně prověřované praxe při duchovním spoludoprovázení v jeho kněžské činnosti. Tomáš Špidlík je jedním z velkých současných protagonistů syntézy kulturní a teologické, překonávající pouhou vnějškovost sociálního či politického rozdělení evropských tradic.

V roce 1993 se stal čestným členem Petrohradské akademie věd. Od roku 1995 dával prestižní duchovní cvičení (exercicie) papeži Janu Pavlu II. a celé římské kurií. V roce 1997 obdržel doktorát teologie honoris causa na Pravoslavné teologické fakultě v rumunské Cluji a na UP v Olomouci. V roce 1998 mu Václav Havel udělil čestnou medaili T. G. Masaryka. V roce 1999 obdržel čestný doktorát na Karlově univerzitě v Praze. Je garantem vědecké orientace olomouckého Centra Aletti a jeho souborné dílo postupně vychází v nakladatelství Refugium.

To, že byl jmenován kardinálem, souvisí s celoživotním oceněním jeho teologicko-myslitelského odkazu, spojeného s věrohodností života. Jde o osobní akt papeže, který v něm má důvěrného přítele i pomocníka. Úsilí o jednotu církve lze považovat za speciální úkol, který mu je papežem svěřen. Špidlík říká: „Život není čas, je to setkání s přáteli.“ Pronikavá síla Špidlíkovy osobnosti však nespočívá ve velikosti jeho díla, třebaže je nesporná, ale v jeho kouzelné, tolika antinomiemi propálené vstřícnosti jako řeholníka, který češství miluje až do krajnosti. A lidé tento aspekt jeho vzácné povahy neomylně a rychle poznají.

Foto Petr Chovanec